

Lovforslag nr. L 167. Fremsat den 11. januar 1989 af arbejdsministeren (Henning Dyremose)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v.

(Ændring af reglerne om mobilitetsfremmende ydelser m.v.)

§ 1

I lov om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 480 af 8. august 1988, som senest ændret ved lov nr. 840 af 21. december 1988, foretages følgende ændringer:

1. Kapitel 4 affattes således:

»Kapitel 4

Særlige formidlingsaktiviteter

§ 12

§ 12. For at fremme beskæftigelsen og balancen på arbejdsmarkedet kan der ydes økonomisk støtte til gennemførelse af særlige formidlingsaktiviteter, jf. §§ 14-17.

Stk. 2. Arbejdsdirektøren fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsnævnet, hvilke midler, der stilles til rådighed for de enkelte arbejdsmarkedsnævn, samt nærmere regler for gennemførelsen af aktiviteter efter §§ 14-17.

Stk. 3. Administrationen af aktiviteter efter §§ 14-17 varetages af Arbejdsformidlingen.

§ 13. Tilskud efter §§ 14-17 kan ydes til aktiviteter, der tager sigte på arbejdstagere, der er tilmeldt Arbejdsformidlingen som arbejdssøgende, samt i øvrigt til besættelse af stillinger, der er anmeldt til Arbejdsformidlingen.

Stk. 2. Det vil normalt være en forudsætning for at yde støtte efter §§ 14-17, at der ikke lokalt findes ledige, som skønnes kvalificerede til de ledige stillinger.

§ 14. Der kan ydes tilskud til dækning af udgifter til annoncering og gennemførelse af virksomheders informationsmøder forud for besættelse af ledige stillinger.

§ 15. Der kan ydes tilskud til dækning af udgifter til jobsøgning, herunder til rejser i forbindelse med ansættelsessamtaler og arbejdstests samt til deltagelse i de i § 14 nævnte informationsmøder.

Stk. 2. Er der ydet tilskud efter stk. 1, kan der desuden ydes rejsehjælp til ægtefælle og børn.

§ 16. Der kan ydes tilskud til dækning af udgifter til jobsøgning for en medfølgende ægtefælle til en nyansat, der forud for ansættelsen var tilmeldt Arbejdsformidlingen som arbejdssøgende.

§ 17. Arbejdsdirektøren kan efter forhandling med Landsarbejdsnævnet fastsætte regler for ydelse af økonomisk støtte til andre formidlingsaktiviteter end nævnt i §§ 14-16.

2. Efter § 22 indsættes:

»§ 22a. Som led i formidlingssamarbejdet mellem lande, der er medlemmer af Det europæiske økonomiske Fællesskab, samt lande, der er tilsluttet overenskomsten om fælles nordisk arbejdsmarked, kan Arbejdsformidlingen videregive oplysninger om danske arbejdsgivere ønsker om arbejdskraft (jobordrer) med angivelse af arbejdsgiverens navn og adresse, arbejdets karakter m.v. via EDB til disse landes arbejdsmarkedsmyndigheder.

Stk. 2. Arbejdsdirektøren fastsætter efter indhentet udtalelse fra Landsarbejdsnævnet nærmere regler for udvekslingen af oplysninger som led i formidlingssamarbejdet som nævnt i stk. 1«.

»Arbejdsformidlingens afgørelser efter kapitel 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 2

3. § 98, *stk. 1*, affattes således:

Loven træder i kraft den 1. juli 1989.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Lov nr. 114 af 24. marts 1970 om arbejdsformidling og arbejdsløshedsforsikring m.v. (Folketingstidende 1969-70, FF sp. 3233, 3442, 3605 og 4473, tillæg A sp. 2369, tillæg B sp. 673, tillæg C sp. 321) er senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 480 af 8. august 1988.

Lovforslaget indeholder en omlægning af reglerne om mobilitetsfremmende ydelser.

Bestemmelserne om mobilitetsfremmende ydelser blev i sin tid indført for at mildne konsekvenserne af en eventuel fjernanvisning. Bestemmelserne blev indført i en periode, hvor der var få ledige, og hvor der i enkelte regioner kunne være mangel på arbejdskraft med de ønskede kvalifikationer.

I de sidste 3 kalenderår er de samlede statstilskud hhv. 6,5, 7,0 og 6,1 mill. kr., hvortil kommer bidrag fra amtskommunerne på årligt ca. 2,0 mill. kr. Set i forhold til det økonomiske omfang er administrationen af ordningen omfattende og ressourcekrævende.

Det er endvidere yderst tvivlsomt, i hvilket omfang de nuværende mobilitetsfremmende ydelser er bestemmende for den geografiske mobilitet.

Det er normalt, at der kun søges om støtte ved overflytning til beskæftigelse, om hvilken der allerede er truffet bindende aftale med arbejdsgiveren. Støtten anvendes fortrinsvis til reduktion af omkostningerne ved en allerede aftalt overflytning eller ved opretholdelse af 2 boliger.

Effekten af de mobilitetsfremmende ydelser med henblik på løsning af flaskehalproblemer og geografisk mobilitet må derfor efter de nugældende regler betragtes som yderst ringe.

Hertil kommer, at de personer, der har fået mobilitetsfremmende ydelser, kun i meget begrænset omfang har været specialarbejdere og faglærte arbejdere. Ydelserne er næsten udelukkende givet til højere uddannede og funktionærer med mellemteknikeruddannelse og ofte ved ansættelse i den offentlige sektor.

Det er endvidere bemærkelsesværdigt, at en væsentlig del af midlerne til tilskud går til dobbelt hus-

førelse, der i realiteten *modvirker* bestræbelser på en mere permanent overflytning af arbejdskraft.

Det er i denne situation naturligt, at Regeringen interesserer sig for muligheden af at kunne anvende de midler, der i dag ydes efter reglerne om mobilitetsfremmende ydelser, på en sådan måde, at det bliver lettere at motivere både virksomheder og arbejdssøgende til at indgå arbejdsaftaler, der forudsætter bopælskifte.

Regeringen foreslår derfor, at der til afløsning af de nuværende regler om mobilitetsfremmende ydelser tilvejebringes hjemmel for, at Arbejdsformidlingen kan anvende midlerne til at fremme kontakten mellem arbejdssøgende og arbejdsgivere fra forskellige geografiske områder og dermed bidrage til øget mobilitet.

Som nye støttemuligheder foreslås tilskud til dækning af udgifter til jobsøgning og til annoncering og gennemførelse af virksomheders informationsmøder forud for besættelse af ledige jobs. Endvidere foreslås det, at der indføres en adgang til administrativt at fastsætte retningslinier for ydelse af økonomisk støtte til andre formidlingsaktiviteter, der kan understøtte mobiliteten på arbejdsmarkedet.

Det er i lovforslaget forudsat, at Arbejdsformidlingen udover at anvende midlerne til støtte til private initiativer tillige skal kunne benytte midlerne til iværksættelse af egne initiativer, eksempelvis til annoncering i dagspressen m.v. efter ledig arbejdskraft og ledige jobs.

Det er hensigten, at nyordningen skal administreres regionalt. Det betyder, at det alene er det regionale arbejdsmarkedsnævn, der inden for de af arbejdsdirektøren efter drøftelse med Landsarbejdsnævnet fastsatte økonomiske rammer og de fastsatte overordnede retningslinier vurderer behovet for hvilke initiativer, der skal iværksættes.

Det enkelte arbejdsmarkedsnævn kan således vælge, om det ønsker at fokusere på udvalgte brancher eller særlige persongrupper, om det ønsker at iværksætte initiativer til »eksport« af ledig arbejdskraft – eventuelt til arbejde i udlandet – eller om det vil søge arbejdskraft til regionen.

En gennemførelse af lovforslaget vil samtidig fremme decentralisering og regional selvbestemmelse, der er et væsentligt led i Regeringens overordnede politiske målsætning. Decentraliseringen indebærer samtidig, at der ikke længere er grundlag for at opretholde den hidtidige klageadgang for Arbejdsformidlingens afgørelser vedrørende mobilitetsfremmende ydelser.

Endelig er der i lovforslaget medtaget en bestemmelse, hvorefter AF kan videregive oplysninger om danske arbejdsgiveres jobordrer via EDB til arbejdsmarkedsmyndighederne inden for Norden og EF.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget indebærer en markant forenkling og decentralisering af administrationen i forhold til det gældende regelsæt for mobilitetsfremmende ydelser.

Udgifterne i forbindelse med nyordningen forudsættes afholdt inden for de hidtidige økonomiske rammer for udgifter til mobilitetsfremmende ydelser. Men det vil være muligt at regulere omfanget i forbindelse med en regional prioritering af den samlede indsats.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Til § 12

Om forslaget i *stk. 1* henvises til de almindelige bemærkninger.

Til forslaget i *stk. 2* bemærkes, at det er hensigten, at der forlods af finanslovsbevillingen reserveres et beløb til aktiviteter, der ikke kan gennemføres regionalt, samt til en reservepulje, hvoraf Arbejdsdirektøren kan bevilge enkelte regioner ekstra midler til særligt støtteværdige initiativer, jf. forslaget i § 17.

Principperne for fordelingen af hovedpuljen fastsættes en gang om året af arbejdsdirektøren efter forhandling med Landsarbejdsnævnet.

Arbejdsdirektøren fastlægger efter forhandling med Landarbejdsnævnet de rammer, inden for hvilke arbejdsmarkedsnævnene kan tage initiativer. Der er hermed lagt op til en vidtgående decentralisering således, at det er op til det enkelte arbejdsmarkedsnævn, hvilke aktiviteter, der skal iværksættes og prioritering af disse.

Efter forslaget i *stk. 3* varetages administrationen af aktiviteterne af Arbejdsformidlingen, der fører Arbejdsmarkedsnævnets initiativer ud i livet. Det forudsættes, at arbejdsdirektøren fastsætter bestem-

melser om arbejds- og ansvarsfordelingen mellem regionerne ved de forskellige typer af aktiviteter.

Til § 13

Forslaget vedrører de betingelser, der skal være opfyldt, før en aktivitet iværksættes.

Betingelsen i *stk. 1* er skærpet i forhold til de gældende regler om mobilitetsfremmende ydelser, idet den ledige skal være tilmeldt – og det ledige job anmeldt til – Arbejdsformidlingen. Begrundelsen herfor er, at sætte Arbejdsformidlingen i stand til på eget initiativ at tage initiativer til fremme af en tværregional kontakt mellem arbejdssøgende og potentielle arbejdsgivere. Efter *stk. 2* opretholdes som en hovedregel kravet om, at der lokalt ikke må være kvalificerede ledige, der kunne have overtaget det ledige job.

Til § 14

Det forudsættes tilstræbt, at annoncer m.v. udformes således, at der væsentligt efterspørges den ledige arbejdskraft og de ledige jobs, der opfylder betingelserne i forslaget til § 13.

Til § 15

Om forslaget i *stk. 1* henvises til de almindelige bemærkninger. Forslaget i *stk. 2*, hvorefter der kan ydes rejsehjælp til arbejdstagerens ægtefælle og børn, skal ses i sammenhæng med forslaget til § 16 og har til formål at øge motivationen til at søge arbejde, der nødvendigvis bopælsskifte.

Til § 16

Forslaget, der skal ses i sammenhæng med forslaget til § 15, har til formål at øge mobiliteten i situationer, hvor begge ægtefæller arbejder, og den ene ægtefælle bliver ramt af ledighed. Der vil i disse tilfælde ofte være ringe tilbøjelighed til at søge nyt arbejde, hvis overtagelsen af dette indebærer, at den ægtefælle, der fortsat er i job også må opgive sit arbejde. Det er derfor foreslået, at der skal kunne ydes støtte til udgifter til jobsøgning også til den ægtefælle, der fortsat er i job, d.v.s. at der ikke stilles krav om, at betingelserne i forslaget til § 13 skal gælde for denne ægtefælle.

Til § 17

Aktiviteterne til forslagene i §§ 14-16 skal betragtes som eksempler. § 17 åbner mulighed for, at der også kan iværksættes andre aktiviteter. Også for disse ak-

tiviteter gælder, at de bør opfylde betingelserne efter forslaget i § 13.

Til nr. 2

Ved forslaget tilvejebringes der hjemmel for at videregive oplysninger om danske arbejdsgiveres jobordrer via EDB til arbejdsmarkedsmyndighederne inden for Norden og EF.

Forslaget skal ses på baggrund af den teknologiske udvikling, der gør det umuligt at udvikle et interna-

tionalt samarbejde om konkret formidling af arbejdskraft såvel inden for det nordiske som EF-arbejdsmarkedet på en hensigtsmæssig måde, såfremt danske arbejdsgiveres ordrer ikke på nærmere fastsatte betingelser kan rundkastes via EDB uden for landets grænser.

Til nr. 3

Der henvises til de almindelige bemærkninger.

Bilag

*I dette bilag er (med mindre skrift)
indsat den gældende formulering af de bestemmelser,
der berøres af lovforslaget*

1. Kapitel 4 affattes således:

Kapitel 4

Særlige formidlingsaktiviteter

»§ 12

For at fremme beskæftigelsen og balancen på arbejdsmarkedet kan der ydes økonomisk støtte til gennemførelse af særlige formidlingsaktiviteter, jf. §§ 14-17.

Stk. 2. Arbejdsdirektøren fastsætter efter forhandling med Landsarbejdsnævnet, hvilke midler, der stilles til rådighed for de enkelte arbejdsmarkedsnævn, samt nærmere regler for gennemførelsen af aktiviteter efter §§ 14-17.

Stk. 3. Administrationen af aktiviteter efter §§ 14-17 varetages af Arbejdsformidlingen.

§ 13

Tilskud efter §§ 14-17 kan ydes til aktiviteter, der tager sigte på arbejdstagere, der er tilmeldt Arbejdsformidlingen som arbejdssøgende, samt i øvrigt til besættelse af stillinger, der er anmeldt til Arbejdsformidlingen.

Stk. 2. Det vil normalt være en forudsætning for at yde støtte efter §§ 14-17, at der ikke lokalt findes ledige, som skønnes kvalificerede til de ledige stillinger.

§ 14

Der kan ydes tilskud til dækning af udgifter til annoncering og gennemførelse af virksomheders informationsmøder forud for besættelse af ledige stillinger.

§ 15

Der kan ydes tilskud til dækning af udgifter til jobsøgning, herunder til rejser i forbindelse

med ansættelsessamtaler og arbejdstests samt til deltagelse i de i § 14 nævnte informationsmøder.

Stk. 2. Er der ydet tilskud efter stk. 1, kan der desuden ydes rejsehjælp til ægtefælle og børn.

§ 16

Der kan ydes tilskud til dækning af udgifter til jobsøgning for en medfølgende ægtefælle til en nyansat, der forud for ansættelsen var tilmeldt Arbejdsformidlingen som arbejdssøgende.

§ 17

Arbejdsdirektøren kan efter forhandling med Landsarbejdsnævnet fastsætte regler for ydelse af økonomisk støtte til andre formidlingsaktiviteter end nævnt i §§ 14-16.

Kapitel 4

Mobilitetsfremmende ydelser

§ 12. I tilfælde, hvor arbejdsformidlingen påtænker at anvise arbejdssøgende arbejde uden for hjemstedet, påhviler det arbejdsformidlingen, inden anvisning sker, at tilvejebringe nærmere oplysninger om løn og arbejdsvilkår for det pågældende arbejde og om, hvorledes og på hvilke vilkår der kan skaffes de anviste arbejdere kost og logi.

Stk. 2. I tilfælde, hvor arbejdsformidlingen anviser arbejde over så store afstande og under sådanne forhold, at overtagelsen af arbejdet normalt vil forudsætte skift af bopæl, og hvor overflytningen anses for ønskelig ud fra en vurdering af stedlige og faglige behov på arbejdsmarkedet, påhviler det arbejdsformidlingen at udfolde bestræbelser for at skaffe den tilflyttede bolig.

Stk. 3. I de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde samt i øvrigt på forespørgsel fra en arbejdsøgende påhviler det arbejdsformidlingen at give oplysning om de i henhold til §§ 13-19 gældende bestemmelser om økonomisk støtte, herunder om ansøgningsfrister og klageregler.

§ 13. Til fremme af beskæftigelsesudviklingen kan arbejdsformidlingen yde følgende former for økonomisk støtte til arbejdsøgende:

- 1) Rejsehjælp, jf. § 14.
- 2) Flyttehjælp, jf. § 15.
- 3) Tilskud til merudgifter ved dobbelt husførelse, jf. § 16.
- 4) Bolighjælp, jf. § 17.
- 5) Starthjælp, jf. § 18.
- 6) Etableringshjælp, jf. § 19.

Stk. 2. Støtte kan ydes til arbejdsøgende, såfremt

- 1) de er arbejdsløse eller må vente at blive det i den nærmeste fremtid,
- 2) passende arbejde ikke kan anvises på hjemstedet og
- 3) arbejde overtages andetsteds, hvor der er behov for arbejdskraft af den omhandlede art, eller hvor ledigheden blandt arbejdskraft af den omhandlede art skønnes at være af midlertidig karakter, jf. dog § 14, stk. 2, nr. 1.

Stk. 3. Til arbejdsøgende, som i forbindelse med afslutning af en uddannelse overtager arbejde uden for uddannelsesstedet, kan støtte kun ydes, når ganske særlige omstændigheder taler derfor.

Stk. 4. Støtte kan ikke ydes i det omfang, den pågældende på anden måde kan modtage dækning for udgifter til de i §§ 14-19 omhandlede formål.

Stk. 5. Støtte kan ikke ydes, hvis der er grund til at antage, at hjælpen ikke vil medføre det tilsigtede formål.

Stk. 6. Arbejdsdirektøren fastsætter efter forhandling med landsarbejdsnævnet nærmere regler for ydelse af støtte.

§ 14. Rejsehjælp ydes som en godtgørelse svarende til udgiften ved befordring med offentligt befordringsmiddel. Herudover ydes under længere rejser et tillæg, der fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet. Dette tillæg kan dog ikke ydes ved de i stk. 2, nr. 4 og 5, nævnte rejser.

Stk. 2. Hjælpen kan ydes til personer, som

- 1) rejser for at søge arbejde uden for hjemstedet, såfremt arbejdsformidlingen finder rejsen nødvendig for ansættelsesforholdets etablering eller i øvrigt af afgørende betydning for den arbejdsøgende,
- 2) rejser for at overtage arbejde uden for hjemstedet, idet der dog ved rejse til udlandet kun kan ydes rejsehjælp i overensstemmelse med regler, der fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet,
- 3) rejser tilbage til hjemstedet efter at have arbejdet uden for dette, når arbejdsforholdet er ophørt efter så kort tid, at den arbejdsøgende ikke med rimelighed bør betynde hjemrejsen, såfremt årsagen til arbejdets ophør ikke kan tilregnes ham og andet passende arbejde på tilflytningsstedet ikke kan anvises ham,
- 4) rejser tilbage til hjemstedet i tilfælde som nævnt i § 20 a, stk. 2, eller
- 5) dagligt rejser mellem hjem og arbejdssted, såfremt arbejdet er anvist af arbejdsformidlingen og er af midlertidig art, og såfremt afstanden normalt vil forudsætte, at den pågældende tager ophold uden for hjemstedet.

Stk. 3. Hjælpen efter stk. 2, nr. 1, kan tillige ydes til den arbejdsøgendes ægtefælle.

§ 15. Flyttehjælp ydes som en godtgørelse for dokumenterede rimelige udgifter ved transport af bohavet samt som en godtgørelse svarende til udgiften ved familiemedlemmers befordring med offentligt befordringsmiddel.

Stk. 2. Hjælpen kan ydes til personer, der har overtaget arbejde af mere end midlertidig karakter i en sådan afstand fra det hidtidige hjemsted, at de er henvist til at tage ophold uden for dette, og som ønsker at flytte deres hjem til det nye arbejdssted.

§ 16. Tilskud til merudgifter ved dobbelt husførelse ydes til forsørgere, som har overtaget arbejde i en sådan afstand fra hjemstedet, at de er henvist til at tage ophold uden for dette, medens familien forbliver boende på hjemstedet.

Stk. 2. Tilskuddet fastsættes af arbejdsdirektøren for 1 år ad gangen regnet fra 1. juli. Tilskuddet udgør pr. dag i de første 6 måneder af en tilskudsperiode, jf. stk. 3, 117 kr., hvorefter beløbet nedsættes til $\frac{1}{3}$. Tilskuddet regu-

leres én gang årligt med en procent, der fastsættes på finansloven for det pågældende år.

Stk. 3. Tilskuddet, der ydes ugevis bagud for hver af ugens 7 dage, kan ikke ydes for kortere tid end en uge og normalt ikke for længere tid end 6 måneder fra arbejdets overtagelse. Når omstændighederne taler derfor, kan arbejdsformidlingen forlænge tilskudsperioden med indtil 6 måneder. Arbejdsdirektøren kan under særlige omstændigheder forlænge tilskudsperioden med mere end 6 måneder. Tilskud anses for ydet i samme tilskudsperiode, så længe ydelsen ikke har været afbrudt i mindst 6 måneder.

Stk. 4. Når særlige omstændigheder taler derfor, kan tilskud til merudgifter ved dobbelt husførelse ydes til ikke-forsørgere i tilfælde, hvor bevarelse af bolig på hjemstedet skønnes at være rimelig i en overgangsperiode. Hjælpen ydes som en godtgørelse for boligudgiften på hjemstedet, dog højst med det i stk. 2 nævnte beløb. Hjælpen kan ikke ydes for længere tid end 6 måneder fra arbejdets overtagelse.

Stk. 5. Til forsørgere, der modtager tilskud til merudgifter ved dobbelt husførelse, ydes tillige rejsehjælp efter reglerne i § 14 til en ugentlig rejse til hjemstedet og tilbage eller til et familiemedlems rejse til arbejdstagerens midlertidige opholdssted og tilbage.

§ 17. Bolighjælp ydes som garanti for lån eller som lån til betaling af boligandel eller boligindskud eller til forudbetaling af leje ved overtagelse af lejlighed eller værelse. Hjælpen ydes endvidere til erhvervelse af eget hus eller ejerlejlighed.

Stk. 2. Hjælpen kan ydes til personer, der har overtaget arbejde af mere end midlertidig karakter i en sådan afstand fra det hidtidige hjemsted, at overtagelsen af arbejdet normalt vil forudsætte skift af bopæl.

§ 18. Starthjælp ydes til arbejdssøgende som hjælp til dækning af udgifter i forbindelse med overtagelse af arbejde af mindst 1 måneds forventet varighed i en sådan afstand fra hjemstedet, at de pågældende er henvist til at tage ophold uden for dette. De nærmere regler herom fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet.

§ 19. Etableringshjælp ydes som hjælp til dækning af udgifter i forbindelse med flytning til forsørgere, som har overtaget arbejde af mere end midlertidig karakter i en sådan afstand fra hjemstedet, at de er henvist til at skifte bopæl, og som med deres familie indflytter i selvstændig bolig på arbejdsstedet. De nærmere regler herom fastsættes af arbejdsdirektøren efter forhandling med landsarbejdsnævnet.

3. § 98, *stk. 1*, affattes således:

»Arbejdsformidlingens afgørelser efter kapitel 4 kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

§ 98. Klage over et arbejdsformidlingskontors afgørelse efter §§ 13-19 kan af den, afgørelsen vedrører, indbringes for arbejdsdirektøren inden 4 uger, efter at klageren har fået meddelelse om afgørelsen.